

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

15. června 2017*

„Řízení o předběžné otázce — Soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech — Nařízení (EU) č. 1215/2012 — Článek 7 bod 1 — Pojmy ‚smlouva nebo nároky ze smlouvy‘ a ‚smlouva o poskytování služeb‘ — Regresní žaloba podaná mezi solidárními dlužníky ze smlouvy o úvěru — Určení místa plnění smlouvy o úvěru“

Ve věci C-249/16,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) ze dne 31. března 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 2. května 2016, v řízení

Saale Kareda

proti

Stefanu Benkömu,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda senátu, M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (zpravodaj) a D. Šváby, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za S. Kareda C. Függerem, Rechtsanwalt,

— za S. Benköho S. Alessandrem, Rechtsanwalt,

— za Evropskou komisi M. Heller a M. Wilderspinem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 26. dubna 2017,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 7 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Stefanem Benköm a Saale Kareda ve věci náhrady měsíčních splátek ze společné smlouvy o úvěru, které S. Benkö zaplatil namísto S. Kareda.

Právní rámec

Unijní právo

Nariadení č. 1215/2012

- 3 Z bodu 4 odůvodnění nařízení č. 1215/2012 vyplývá, že cílem tohoto nařízení je v zájmu řádného fungování vnitřního trhu přijmout „[u]stanovení, která umožní sjednotit pravidla pro určení příslušnosti v občanských a obchodních věcech v mezinárodním ohledu a zajistí rychlé a jednoduché uznávání a výkon rozhodnutí přijatých v členských státech“.
- 4 Body 15 a 16 daného nařízení uvádějí:

„(15) Pravidla pro určení příslušnosti by měla být vysoce předvídatelná a měla by vycházet ze zásady, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného. Příslušnost by měla být na tomto základě vždy určitelná, kromě několika přesně vymezených případů, kdy předmět sporu nebo smluvní volnost stran opravňuje k použití odlišného spojujícího prvku. Sídlo právnické osoby musí být v nařízení samostatně vymezeno tak, aby společná pravidla byla přehlednější a zamezilo se sporům o příslušnost.

(16) Kromě místa bydliště žalovaného by měla existovat i jiná kritéria pro určení příslušnosti, založená na úzké vazbě mezi soudem a podanou žalobou nebo usnadňující řádný výkon spravedlnosti. Existence této úzké vazby by měla posílit právní jistotu a předejít možnosti, aby žalovaný byl žalován v řízení před soudem členského státu, jehož příslušnost nemohl rozumně předpokládat. To je důležité zejména ve sporech týkajících se mimosmluvních závazků, které vyplývají z porušení práva na soukromí a práv na ochranu osobnosti, včetně pomluvy.“
- 5 Pravidla pro určení příslušnosti jsou uvedena v kapitole II téhož nařízení. Tato kapitola obsahuje mimo jiné oddíl 1, nadepsaný „Obecná ustanovení“, oddíl 2, nadepsaný „Zvláštní příslušnost“, a oddíl 4, nadepsaný „Příslušnost u spotřebitelských smluv“.
- 6 Článek 4 odst. 1 nařízení č. 1215/2012, který je součástí oddílu 1 této kapitoly II, zní:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště v některém členském státě, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.“
- 7 Článek 7 tohoto nařízení č. 1215/2012, který je součástí oddílu 2 uvedené kapitoly II, zní takto:

„Osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být v jiném členském státě žalována:

 - 1) a) pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, u soudu místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn;

- b) pro účely tohoto ustanovení a pokud nebylo dohodnuto jinak, je místem plnění zmíněného závazku:
- v případě prodeje zboží místo na území členského státu, kam zboží podle smlouvy bylo nebo mělo být dodáno,
 - v případě poskytování služeb místo na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty;
- c) nepoužije-li se písmeno b), použije se písmeno a);

[...]“

- 8 Znění čl. 7 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 je totožné se zněním čl. 5 bodu 1 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42), které bylo zrušeno nařízením č. 1215/2012. Tento čl. 7 bod 1 kromě toho odpovídá čl. 5 bodu 1 Úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32), ve znění následných úmluv o přistoupení nových členských států k této úmluvě (dále jen „Bruselská úmluva“).
- 9 Článek 17 odst. 1 nařízení č. 1215/2012, který je součástí oddílu 4 kapitoly II tohoto nařízení, uvádí:
- „Ve věcech týkajících se smlouvy uzavřené spotřebitelem pro účel, který se netýká jeho profesionální nebo podnikatelské činnosti, se příslušnost určuje podle tohoto oddílu, aniž jsou dotčeny článek 6 a čl. 5 bod 7 [čl. 7 bod 5]:
- a) jedná-li se o koupi movitých věcí na splátky;
 - b) jedná-li se o půjčku návratnou ve splátkách nebo o jiný úvěrový obchod určený k financování koupě takových movitých věcí, nebo
 - c) ve všech ostatních případech, kdy byla smlouva uzavřena s osobou, která provozuje profesionální nebo podnikatelské činnosti v členském státě, v němž má spotřebitel bydliště, nebo pokud se jakýmkoli způsobem taková činnost na tento členský stát nebo na několik členských států včetně tohoto členského státu zaměřuje, a smlouva spadá do rozsahu těchto činností.“
- 10 Článek 18 odst. 1 a 2 tohoto nařízení, který je rovněž součástí tohoto oddílu 4, stanoví:
- „1. Spotřebitel může podat žalobu proti smluvnímu partnerovi buď u soudů členského státu, v němž má tento smluvní partner bydliště, nebo, bez ohledu na bydliště druhé strany, u soudu místa, kde má bydliště spotřebitel.
2. Smluvní partner může podat žalobu proti spotřebiteli pouze u soudů členského státu, v němž má spotřebitel bydliště.“
- 11 Znění článků 17 a 18 nařízení č. 1215/2012 odpovídá znění článků 15 a 16 nařízení č. 44/2001.

Nařízení (ES) č. 593/2008

- 12 Body 7 a 17 odůvodnění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I) (Úř. věst. 2008, L 177, s. 6, a oprava Úř. věst. 2009, L 309, s. 87), uvádějí:

„(7) Věcná působnost a ustanovení tohoto nařízení by měly být v souladu s nařízením [č. 44/2001] a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro nesmluvní závazkové vztahy (Řím II) [...].

[...]

- (17) Co se týká rozhodného práva, nedojde-li k jeho volbě, měly by být pojmy ‚poskytování služeb‘ a ‚prodej zboží‘ vykládány stejným způsobem jako při použití článku 5 nařízení [č. 44/2001], pokud se na prodej zboží a poskytování služeb vztahuje toto nařízení. Ačkoli jsou franšizová smlouva a smlouva o distribuci svou povahou smlouvami o službách, jsou předmětem zvláštních pravidel.“
- 13 Článek 15 tohoto nařízení, nadepsaný „Zákonná subrogace“, stanoví:

„Má-li určitá osoba (věřitel) smluvní pohledávku vůči jiné osobě (dlužníkovi), a třetí osoba je povinna uspokojit věřitele nebo na základě této povinnosti věřitele uspokojila, určuje právo, kterým se řídí povinnost této třetí osoby, zda a v jakém rozsahu je třetí osoba oprávněna uplatnit vůči dlužníkovi práva, která měl věřitel vůči dlužníkovi podle práva rozhodného pro jejich vztah.“

- 14 Článek 16 uvedeného nařízení, nadepsaný „Společná odpovědnost“, stanoví:

„Uplatňuje-li věřitel pohledávku vůči více dlužníkům, kteří odpovídají za uspokojení téže pohledávky, a jeden z dlužníků již pohledávku zcela nebo zčásti uspokojil, řídí se regresní právo tohoto dlužníka vůči ostatním spoludlužníkům za poskytnuté plnění právem, které se použije na závazkový vztah tohoto dlužníka vůči věřiteli. Ostatní dlužníci mohou uplatnit námitky, které měli vůči věřiteli v rozsahu, který připouští právo, jímž se řídily jejich závazkové vztahy vůči věřiteli.“

Rakouské právo

- 15 Ustanovení § 896 Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (všeobecný občanský zákoník, dále jen „ABGB“) zní takto:

„Solidární dlužník, který sám splnil celý dluh, může, i když nedošlo k postoupení práv, požadovat od ostatních dlužníků náhradu, a to rovným dílem, pokud se nedohodli jinak.“

- 16 Ustanovení § 905 odst. 2 ABGB před tím, než bylo pozměněno Zahlungsverzugsgesetz (zákon o opožděných platbách, BGBl. I, 2013/50), stanovilo, že „v případě pochybností musí dlužník na vlastní riziko a náklady předat věřiteli platby v hotovosti v místě jeho bydliště (místě usazení)“.

- 17 Ustanovení § 1042 ABGB stanoví:

„Každý, kdo za jiného učiní výdaj, který by měl dotýčný podle ustanovení tohoto zákoníku učinit sám, je oprávněn požadovat jeho náhradu.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 18 Stefan Benkő, rakouský státní příslušník s bydlištěm v Rakousku, podal proti své bývalé partnerce S. Kareda, estonské státní příslušnici pobývající na neznámé adrese v Estonsku, k Landesgericht St. Pölten (Zemský soud ve Svatém Hypolitu, Rakousko) žalobu, kterou se domáhal vrácení částky 17 145,41 eura navýšené o úroky a náklady řízení. Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že S. Benkő a S. Kareda koupili v roce 2007, kdy bydleli společně v Rakousku, za 190 000 eur rodinný dům, jehož ideální polovinu tedy každý z nich vlastní. Vzhledem k tomu, že neměli vlastní finanční prostředky, sjednali si v březnu 2007 u rakouské banky tři úvěry ve výši 150 000 eur, 100 000 eur a 50 000 eur za účelem financování této koupě a nezbytných úprav nemovitosti. Stefan Benkő i S. Kareda měli postavení úvěrovaného.
- 19 Saale Kareda na konci roku 2011 ukončila společné soužití s S. Benkőm a vrátila se do Estonska, a to na neznámé místo. Od června 2012 se přestala podílet na splácení zapůjčených peněžních prostředků, takže S. Benkő je od té doby splácel sám. Podanou žalobou se tedy S. Benkő domáhal, aby byla S. Kareda uložena povinnost vrátit mu na základě § 1042 ABGB částky odpovídající platbám, které namísto ní učinil až do června 2014 včetně.
- 20 Soud prvního stupně Landesgericht St. Pölten (Zemský soud ve Svatém Hypolitu, Rakousko) se obrátil na Estonské velvyslanectví v Rakousku, aby zjistil adresu bydliště S. Kareda, avšak bezvysledně.
- 21 Opatrovník, který byl S. Kareda ustanoven pro účely doručování, vznesl námitku nepřislušnosti a tvrdil, že S. Kareda má své bydliště v Estonsku. Skutkový stav popsáný S. Benkőm nespadá podle jeho názoru pod ustanovení kapitoly II oddílů 2 až 7 nařízení č. 1215/2012. Dále měl za to, že soud, k němuž byla žaloba podána, není místně příslušný, a to tím spíše, že místo, kde má své sídlo banka, u které byly dotčené úvěry sjednány, a které odpovídá místu plnění závazku spočívajícího ve splácení těchto úvěrů, se nenachází v územním obvodu Landesgericht St. Pölten (Zemský soud ve Svatém Hypolitu).
- 22 Uvedený soud této argumentaci vyhověl a prohlásil se za mezinárodně nepřislušný k projednání věci.
- 23 Stefan Benkő podal proti tomuto rozhodnutí odvolání k Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni, Rakousko), který rozhodl, že příslušnost podle čl. 7 bodu 1 nařízení č. 1215/2012 se určuje podle místa plnění smluvního závazku spočívajícího ve splácení, kterým je podle uvedeného soudu místo bydliště dlužníka. Landesgericht St. Pölten (Zemský soud ve Svatém Hypolitu) je tedy podle jeho názoru mezinárodně a místně příslušný.
- 24 Opatrovník S. Kareda podal proti tomuto rozhodnutí odvolacího soudu k předkládajícímu soudu Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) opravný prostředek „Revision“, kterým se domáhal prohlášení nepřislušnosti rakouských soudů.
- 25 Za těchto podmínek se Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být čl. 7 bod 1 nařízení č. 1215/2012 vykládán v tom smyslu, že nárok na vrácení (nárok na vyrovnání/regresní nárok), který má dlužník, jenž v rámci (společné) smlouvy o úvěru s bankou sám splácel zapůjčené peněžní prostředky, vůči dalšímu dlužníkovi, jenž je vázán touto smlouvou o úvěru, je odvozeným (sekundárním) smluvním nárokem vyplývajícím ze smlouvy o úvěru?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku:

Určuje se místo plnění nároku na vrácení (nároku na vyrovnání/regresního nároku), který má dlužník vůči dalšímu dlužníkovi, jenž je vázán smlouvou o úvěru, o níž se jedná:

- a) podle čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 1215/2012 („poskytování služeb“) nebo
- b) na základě *lex causae* podle čl. 7 bodu 1 písm. c) ve spojení s písm. a) nařízení č. 1215/2012?

3) V případě kladné odpovědi na druhou otázku písm. a):

Je poskytnutí úvěru bankou smluvním plněním charakteristickým pro smlouvu o úvěru, a určuje se tedy místo plnění při poskytování této služby na základě čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 1215/2012 podle sídla banky, pokud k poskytnutí úvěru došlo výlučně v tomto místě?

4) V případě kladné odpovědi na druhou otázku písm. b):

Je pro určení místa plnění nesplněného smluvního závazku podle čl. 7 bodu 1 písm. a) nařízení č. 1215/2012 rozhodná:

- a) doba sjednání úvěru oběma dlužníky (březen 2007) nebo
- b) příslušná doba, kdy dlužník, jemuž svědčí regresní nárok, uhradil bance platby, na kterých svůj nárok zakládá (od června 2012 do června 2014)?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 26 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 7 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že předmět regresní žaloby podané mezi solidárními dlužníky ze smlouvy o úvěru tvoří „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 27 Za účelem odpovědi na tuto otázku je třeba odkázat na výklad čl. 5 bodu 1 nařízení č. 44/2001 a čl. 5 bodu 1 Bruselské úmluvy poskytnutý Soudním dvorem, který je platný i pro čl. 7 bod 1 nařízení č. 1215/2012 v rozsahu, v němž lze tato ustanovení kvalifikovat jako rovnocenná (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. července 2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, bod 28).
- 28 Z této judikatury vyplývá, že pojem „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu čl. 5 bodu 1 nařízení č. 44/2001 musí být vykládán autonomně za účelem zajištění jeho jednotného uplatňování ve všech členských státech a dále, že k tomu, aby žalobcová žaloba spadala pod takový pojem, musí zpochybňovat právní závazek svobodně přijatý jednou osobou vůči jiné osobě (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. března 2013, Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, body 45 až 47, a ze dne 28. ledna 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, body 37 a 39).
- 29 V tomto ohledu je třeba nejprve připomenout, že hraniční určovatele uvedené v čl. 5 bodě 1 písm. b) nařízení č. 44/2001 mají být použity na všechny nároky z téže smlouvy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. července 2009, Rehder, C-204/08, EU:C:2009:439, bod 33).
- 30 Dále je třeba mít za to, že pod pojem „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ spadají všechny závazky, které mají svůj původ ve smlouvě, jejíž nesplnění je tvrzeno na podporu žalobcovy žaloby (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 6. října 1976, De Bloos, 14/76, EU:C:1976:134, body 16 a 17, a ze dne 8. března 1988, Arcado, 9/87, EU:C:1988:127, bod 13).
- 31 Tak je tomu i v případě závazků vzniklých mezi dvěma solidárními dlužníky, jakými jsou účastníci původního řízení, a zejména v případě možnosti spoludlužníka, který zaplatil celý podíl dalšího spoludlužníka na společném dluhu nebo jeho část, získat takto zaplacenou částku zpět podáním regresní žaloby (obdobně viz rozsudek ze dne 12. října 2016, Kostanjevec, C-185/15, EU:C:2016:763, bod 38). Generální advokát totiž v bodě 31 svého stanoviska uvedl, že vzhledem k tomu, že samotný důvod této žaloby souvisí s existencí této smlouvy, pro účely použití nařízení č. 1215/2012 by bylo umělé oddělit tyto právní vztahy od smlouvy, která vedla k jejich vzniku a je jejich základem.

- 32 Konečně ustanovení nařízení č. 1215/2012 musí být sice vykládána ve světle systému zavedeného tímto nařízením a cílů, jimiž je veden (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. ledna 2014, Kainz, C-45/13, EU:C:2014:7, bod 19), avšak je třeba zohlednit cíl soudržnosti při používání zejména posledně uvedeného nařízení a nařízení Řím I (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, ERGO Insurance a Gjensidige Baltic C-359/14 a C-475/14, EU:C:2016:40, bod 43). Výklad, podle kterého je třeba mít za to, že předmět takové regresní žaloby, o jakou se jedná v původním řízení, tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy ve smyslu nařízení č. 1215/2012, je přitom rovněž v souladu s tímto cílem soudržnosti. Článek 16 nařízení Řím I totiž vztah mezi více dlužníky váže výslovně na vztah existující mezi dlužníkem a věřitelem.
- 33 S ohledem na výše uvedené je třeba na první otázku odpovědět, že čl. 7 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že předmět regresní žaloby mezi solidárními dlužníky ze smlouvy o úvěru tvoří „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu tohoto ustanovení.

Ke druhé otázce

- 34 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 7 bod 1 písm. b) druhá odrážka nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že taková smlouva o úvěru, o jakou se jedná v původním řízení, která byla uzavřena mezi úvěrovou institucí a dvěma solidárními dlužníky, musí být kvalifikována jako „smlouva o poskytování služeb“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 35 Podle judikatury Soudního dvora pojem „služby“ ve smyslu čl. 5 bodu 1 písm. b) nařízení č. 44/2001, jehož znění je totožné se zněním čl. 7 bodu 1 písm. b) nařízení č. 1215/2012, implikuje přinejmenším to, že strana, která je poskytuje, vykonává určitou činnost za úplatu (v tomto smyslu viz rozsudek 14. července 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, bod 37 a citovaná judikatura).
- 36 Jak uvedl generální advokát v bodě 40 svého stanoviska, v případě smlouvy o úvěru uzavřené mezi úvěrovou institucí a úvěrovaným spočívá poskytnutí služby v předání peněžních prostředků úvěrovou institucí úvěrovanému za úplatu, kterou úvěrovaný platí v zásadě ve formě úroků.
- 37 Je tedy třeba mít za to, že taková smlouva o úvěru musí být kvalifikována jako „smlouva o poskytování služeb“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 1215/2012.
- 38 Na druhou otázku je proto třeba odpovědět, že čl. 7 bod 1 písm. b) druhá odrážka nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že taková smlouva o úvěru, o jakou se jedná v původním řízení, která byla uzavřena mezi úvěrovou institucí a dvěma solidárními dlužníky, musí být kvalifikována jako „smlouva o poskytování služeb“ ve smyslu tohoto ustanovení.

Ke třetí otázce

- 39 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 7 bod 1 písm. b) druhá odrážka nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud úvěrová instituce poskytne úvěr dvěma solidárním dlužníkům, „míst[em] na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty“, ve smyslu tohoto ustanovení je sídlo této instituce, pokud nebylo dohodnuto jinak, a to i pro účely určení místní příslušnosti soudu, který má rozhodovat o regresní žalobě mezi těmito spoludlužníky.
- 40 V tomto ohledu je třeba v souladu s judikaturou Soudního dvora určit závazek charakteristický pro smlouvu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. července 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, bod 33).

- 41 Jak přitom uvedl generální advokát v bodě 45 svého stanoviska, charakteristickým závazkem v rámci smlouvy o úvěru je samotné poskytnutí peněžních prostředků, zatímco závazek úvěrovaného vrátit uvedené peněžní prostředky je pouze důsledkem poskytnutí služby úvěrujícím.
- 42 Je tedy třeba mít za to, že s výjimkou případu, kdy je dohodnuto jinak, na který předkládající soud poukázal ve své otázce, je místem, kde byly poskytnuty služby ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 1215/2012, v případě poskytnutí úvěru úvěrovou institucí místo, kde má tato instituce sídlo.
- 43 Pokud jde o otázku, zda je tato úvaha relevantní rovněž pro účely určení soudu místně příslušného rozhodovat o regresní žalobě mezi solidárními dlužníky v rámci závazku k vrácení peněžních prostředků, je třeba připomenout, že jak vyplývá z bodu 31 tohoto rozsudku, taková žaloba má svůj základ ve smlouvě o úvěru uzavřené mezi solidárními dlužníky a úvěrovou institucí.
- 44 Z výše uvedeného i z cílů předvídatelnosti, sjednocení a řádného výkonu spravedlnosti, které sleduje nařízení č. 1215/2012 v souladu s jeho body 15 a 16 odůvodnění, vyplývá, že čl. 7 bod 1 písm. b) druhou odrážku tohoto nařízení je třeba vykládat v tom smyslu, že soudem příslušným rozhodovat o takové žalobě je soud místa na území členského státu, kde má sídlo tato úvěrová instituce, jakožto místa plnění závazku, který je základem takové regresní žaloby.
- 45 Vyjádření každého účastníka původního řízení, podle kterého mají oba postavení spotřebitele a musí se na ně proto vztahovat pravidla pro určení příslušnosti, která jsou v oblasti smluv uzavřených spotřebiteli stanovena v člancích 17 a 18 nařízení č. 1215/2012, není v tomto ohledu relevantní. Jak totiž Soudní dvůr uvedl v souvislosti s články 15 a 16 nařízení č. 44/2001, uvedená pravidla nemohou být použita na vztahy mezi dvěma spotřebiteli (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. prosince 2013, Vapenik, C-508/12, EU:C:2013:790, bod 34).
- 46 S ohledem na výše uvedené je třeba na třetí otázku odpovědět, že čl. 7 bod 1 písm. b) druhá odrážka nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud úvěrová instituce poskytla úvěr dvěma solidárním dlužníkům, „míst[em] na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty“, ve smyslu tohoto ustanovení je sídlo této instituce, pokud nebylo dohodnuto jinak, a to i pro účely určení místní příslušnosti soudu, který má rozhodovat o regresní žalobě mezi těmito spoludlužníky.

Ke čtvrté otázce

- 47 S ohledem na odpověď na třetí otázku není namístě odpovídat na čtvrtou otázku.

K nákladům řízení

- 48 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 7 bod 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládán v tom smyslu, že předmět regresní žaloby mezi solidárními dlužníky ze smlouvy o úvěru tvoří „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu tohoto ustanovení.

- 2) Článek 7 bod 1 písm. b) druhá odrážka nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že taková smlouva o úvěru, o jakou se jedná v původním řízení, která byla uzavřena mezi úvěrovou institucí a dvěma solidárními dlužníky, musí být kvalifikována jako „smlouva o poskytování služeb“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 3) Článek 7 bod 1 písm. b) druhá odrážka nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že pokud úvěrová instituce poskytla úvěr dvěma solidárním dlužníkům, „míst[em] na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty“, ve smyslu tohoto ustanovení je sídlo této instituce, pokud nebylo dohodnuto jinak, a to i pro účely určení místní příslušnosti soudu, který má rozhodovat o regresní žalobě mezi těmito spoludlužníky.

Podpisy.